

D ů v o d y:

Zmateční stížnost, uplatňující jen důvod zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř., namítá, že obžalovaný byl neprávem uznán vinným přečinem podle § 283 tr. zák., poněvadž, jak ze zjištění soudního jde na jevo, jeho jednání nezakládalo skutkovou podstatu tohoto přečinu. Stěžovatel má za to, že účelem § 283 tr. zák. jest poskytnouti bezpečnostním orgánům právo vykonávati úřední výkon bez překážky a proto se jim dává moc odstraniti překážející dav z místa úředního výkonu. Obžalovaný prý nebyl takovou překážkou úředního výkonu, jakou má zákon na mysli, a proto se prý nemohl dopustiti tohoto přečinu. K jeho skutkové podstatě chyběla prý u něho podstatná část, totiž účast na shluknutí. Zmateční stížnost tvrdí dále, že obžalovaný byl vzdálen od shluknuvšího se davu asi 15 kroků, že nebyl v davu obklopujícím četníky, že si věci nevšímal, že úřední výzvu k rozchodu na sebe nevztahoval, ba že nemohl ani míti za to, že se ho týká, poněvadž ve shluku nebyl a nemohl se od něho oddělit. Než zmateční stížnost jest v onom směru neodůvodněna, v tomto není provedena po zákonu. Shluknutím po rozumu § 283 tr. zák. jest nejen shromáždění většího počtu lidí, které je svou povahou s to ohroziti veřejný pokoj a pořádek, nýbrž i shluk většího počtu lidí z příčiny nezávadné, jakmile nebylo uposlechnuto úřední výzvy k rozchodu. Trestu podle § 283 tr. zák. propadá každý účastník shluknutí v onom smyslu, neuposlechneli neprodleně rozkazu k rozejití se, kdo se na úřední výzvu od davu ihned neoddělí a z místa shluknutí nevzdálí, bez ohledu na to, byl-li překážkou úředního výkonu v konkrétním případě čili nic (rozh. čís. 1272/1923 nejv. s., čís. 2642/01 víd. nejv. s.). V souzeném případě zjistil soud (a jeho zjištění zmateční stížnost po formální stránce vůbec nenapadá), že obžalovaný stál asi 15 kroků daleko od místa, kde byl M. četnictvem zatýkán a na místě, kde byl shromážděn dav asi 400 lidí, že se po výzvě četnictva k rozchodu z místa nevzdálil, naopak hostinskému Ř-ovi, když odcházel poskytnouti pomoc četnictvu, domlouval, že četníkům pomáhati neměl. Soud dospívá k náležitě odůvodněnému přesvědčení, že obžalovaný byl součástí davu, že slyšel úřední výzvu k rozchodu, a že jí neuposlechl — ani ihned, ani vůbec —, od davu se neoddělil a z místa shluknutí se nevzdálil. Tato zjištění odůvodňují podřazení činu pod trestní ustanovení § 283 tr. zák. dle toho, co bylo výše řečeno. Pokud zmateční stížnost líčí věc jinak, odchylujíc se od skutkových zjištění rozsudku, nanejvýš tvrdíc, že obžalovaný stál na odlehlém místě, nebyl v davu, věci si nepovšímal, výzvu k rozchodu na sebe nevztahoval, — sestruje si libovolně jiný skutkový děj, než je v rozsudku, a takto na vadném podkladu dospívá k vadným závěrům, — nelze k ní přihlížeti.

Čís. 3800.

Otázku, zda má pachatel příčinu pokládati uvězněného důvodně za škodlivého nebo nebezpečného člověka (§ 93 tr. zák.), jest zkoumati podle bezelstnosti pachatelovy.

Okolnost, že vězněný mohl místnost opustiti oknem, nevylučuje skutkovou podstatu podle § 93 tr. zák., riskoval-li při tom vzhledem ke svému stáří a k výšce okna od země své zdraví a bezpečnost těla.

(Rozh. ze dne 6. března 1930, Zm II 191/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací, zamítl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 2. května 1929, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem veřejného násilí podle § 93 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Pod důvodem zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. zmateční stížnost správně poukazuje k tomu, že otázku zda má pachatel příčinu pokládati uvězněného důvodně za škodlivého nebo nebezpečného člověka, jest zkoumati podle bezelstnosti pachatelovy, nemůže však v tomto směru rozsudku nic vytknouti, neboť nalézací soud uvažoval o škodlivosti a o nebezpečnosti Josefa S-a nejen s hlediska objektivního poukazu k tomu, že šlo o drobné krádeže z hladu, případně takové vady v chování se Josefa S-a, pro které jeho uzamčení a věznění nebylo jediným možným prostředkem, nýbrž výslovně dovozuje, že, kdyby se obžalovaná skutečně domnívala, že je nutno Josefa S-a důvodně pokládati za člověka škodlivého nebo nebezpečného a proto nutno ho zavíratí, že byla povinna ihned to oznámiti řádné vrchnosti, což ani sama netvrdila, že to učinila. Zmateční stížnost správně vytyká, že pojem věznění vyžaduje, by bylo vězněnému zabráněno, jakýmkoliv způsobem bez použití násilí a přirozenou cestou místnost opustiti, ale ani tu není provedena po zákonu, tvrdíc, že činem obžalované není tento skutkový znak naplněn, neboť nepřihlíží ke zjištění rozsudku, že okno ze světnice, ve které byl Josef S. uzavřen, je tak umístěno, že Josef S. nemohl světnici jinak opustiti, leč riskoval-li při vylézání oknem své zdraví a bezpečnost těla, což dovozuje ve spojitosti se stářím vězněného poukazem na výšku okna od země.

Čís. 3801.

Ke skutkové podstatě přečinu podle § 485 tr. zák. a ke skutkové podstatě pokusu tohoto přečinu podle §§ 8, 485 tr. zák. se vyžaduje, by jednání pachatelovo bylo způsobilým jiné věřitele poškoditi.

Ustanovení § 485 tr. zák. předpokládá, že pachatel předsevzal jednání v tomto ustanovení zákona uvedené po tom, kdy u něho nastala neschopnost platiti.

Poškození věřitelů po rozumu § 485 tr. zák. záleží v podstatě ve zkrácení kvoty, již by se těmto věřitelům v řízení úpadkovém nebo vyrovnávacím dostalo, kdyby dlužník nebyl po tom, co u něho nastala neschopnost platiti, určitému věřiteli nebo určitým věřitelům nadržoval,